

ÉRDemes emelt szintű érettségire jelentkezni

A régi felsőoktatási rendszer hattyúdala

Egymás mellett működik a 2004/2005-ös tanévben a hagyományos és az új oktatási rendszer a Szegedi Tudományegyetemen. A régi szakok megmaradnak, de egyebek mellett a természettudományi karon és az agrárképzésben az új, lineáris oktatás elvei is érvényesülnek. Az új rendszer 2006-ban indul teljes gőzzel.

Idén február 15-éig lehet utoljára hagyományos egyetemi és főiskolai képzésre jelentkezni a Szegedi Tudományegyetemen, az intézmény ugyanis csatlakozik a bolognai folyamathoz, és 2006-tól a lineáris képzésre tér át. Ez azt jelenti, hogy hároméves felsőfokú alapképzésre kétéves mesterszintű képzés épül. Ezenkívül kétéves felsőfokú szakképzésre is lehetőség lesz, például a mezőgazdasági műszaki menedzser asszisztens, vagy a baromfitenyésztő, termékelőállító technológus szakokon. A hagyományos oktatás a zeneművészeti, állam- és jogtudományi, valamint az orvostudományi megmarad – tudtuk meg *Pukánszky Bélától*, a Szegedi Tudományegyetem oktatási rektorhelyettesétől. A hagyományos rendszer mellett idén kísérleti jelleggel már az új is működik, hároméves felsőfokú alapképzésben a természettudományi karon programtervező informatikus Bsc szak indul, de ilyen lesz a mezőgazdasági mérnök és mezőgazdasági gépészmérnök Bsc szak is. Leendő gazdaságinformatikusok és élelmiszertermér-

nőkök is már ettől az évtől az új képzésben tanulhatnak.

A kétszintű érettségi ez évi bevezetésével a felvételi rendszer is változik, megszűnik a hagyományos felvételi vizsga, ezt a közép- és emelt szintű érettségi váltja ki. Egy évben többször lesz majd lehetőség emelt szinten érettségizni, és az egyetem szeretné, ha oktatói is a vizsgabizottságban ülnének.

Érdekeltek vagyunk abban, hogy az érettségi vizsga színvonalas legyen, hiszen ez jelenti a kaput a felsőoktatásba. Az új rendszernek köszönhetően az egyetem szinte kinyújtja a kezét a középiskolai oktatás felé – fogalmazott Pukánszky Béla.

Továbbra is hatvan pontot hozhatnak a diákok a középiskolából, ami az év végi és az érettségi eredményből tevődik össze. Idén a nyelvvizsga még pluszpontot ér, de jövőre már nem. Az emelt szintű érettségi és a tanulmányi versenyen való sikeres szereplés viszont 2006-tól is többletpontot jelent.

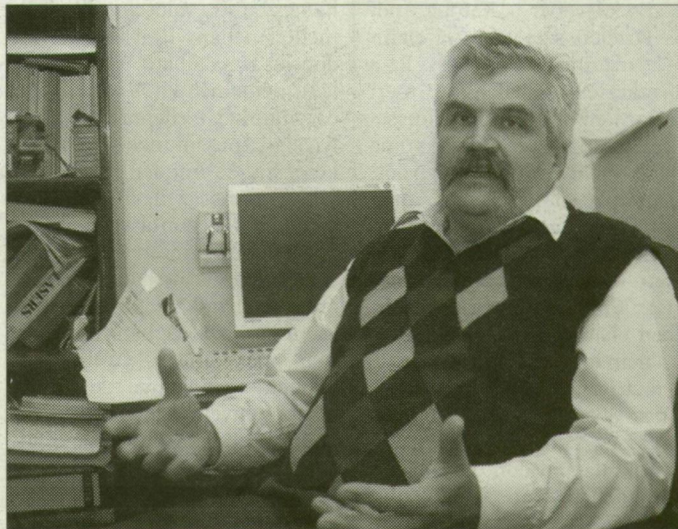
– Reméljük, hogy minél több diák tesz emelt szintű érettségit, bár az Oktatási Minisztérium ennek az ellenkezőjétől tart. A legtöbb szakra elég lesz a középszintű vizsga is, de a nyugati nyelvszakokra – németre, angolra – csak emelt szintűvel lehet bejutni. Érdemes az emeltre jelentkezni, hiszen itt kevésbé jó teljesítménnyel is több pontot lehet szerezni, mint a középszintűn – magyarázta az oktatási rektorhelyettes, aki elmondta, sok esetben egyedi felvételi elbírálásra lesz szükség.

G. ZS.

SZEGEDI PROFESSZOR NYITJA A MINDENTUDÁS EGYETEME HATODIK SZEMESZTERÉT

Szabó Gábor Newton almájáról

A külvilág jelenségei iránti érdeklődés egyben a fizika iránti érdeklődést jelenti – vallja Szabó Gábor. A fizikusprofesszor szerint a jelenségek okainak keresése a természettudományos gondolkodás alapja. Az iskolában úgy kellene a gyermekek érdeklődését formálni, hogy ne vesszen el a magoltatás miatt a kíváncsiságuk, a szakmai zsargon helyett az okok keresését, a miértet kereső gondolkodás alapjait kellene átadni – véli az újdonsült akadémikus.

„Meg kellene győzni a fiatalokat arról, érdemes műszaki és természettudományos pályát választani” FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

Szabó Gábor a szegedi egyetem Béke épületében lévő kis szobájában fogadja az újságírókat. Jellemző: az egyetem nagyjai általában kis lyukakban szoronganak. Hétfőn a Délmagyarország és a Népszabadság, kedden a Magyar Televízió jelentkezett be. Jövő héten ugyanis ő indítja a hatodik szemesztert a Mindentudás Egyetemén, és egyben megnyitja a fizika éve előtt tisztelgő előadás-sorozatot is – kicsit a fizikára kacsint a média. Ezért a nagy vendéglátás az optikai és kvantum-elektronikai tanszéken.

A fizikusprofesszor előadása annak az eseménysorozatnak – a fizika évének – a része, amellyel Einstein előtt tisztelg a világ 2005-ben. Száz évvel ezelőtt, az akkor még „nyeretlen kétévesnek” számító tudós egy esztendő leforgása alatt három olyan cikket közölt, amelyekből kevés fizikusnak jut akár egy is életében. Szabó Gábor

azonban a tudománytörténetben kicsit előrébb, Newtonnal kezd. A televízióban és a rádióban is elhangzó előadás címe: „Milyen messzire esett Newton almája? – A fizikai gondolkodás és a természettudományok”.

Nem „kemény” fizikával indít tehát a professzor. Inkább azt mutatja meg a közönségnek, mit adott a tudomány az emberiségnek. Sokat. Mégsem ismeri el a közönség ma már a tudást. Szabó idézi a jóhiszemű riportert, aki a tehetséges gimnazistától értetlenkedve kérdezi, miért csillagász szeretne lenni, miért nem inkább úrhajós.

Szabó Gábor egyik tétele, miszerint fizika társadalmi elfogadottsága nem megfelelő,

könnyen bizonyítható. Az okokat hosszan sorolja. Többek között az iskolában úgy kellene a gyermekeket formálni, hogy ne vesszen el a definíciók tanulása után az érdeklődésük. Kérdezni kell,

az okokat kell keresni, kísérletekkel, fölfedezéssel – véli az akadémikus. A természettudományoktól való elfordulás a műszaki pályákat is érinti. Magyarországon a műszaki-

„Magyarországon a műszaki-tudományos felsőoktatásból kilépő diplomások aránya harmada az Európai Unió átlagának.”

ki-tudományos felsőoktatásból kilépő diplomások aránya harmada az Európai Unió átlagának. Kevés a jelentkező egyes műszaki pályákra, amit pusztán a keretszámok meg-növelésével nem lehet orvosolni. Meg kellene győzni a fiatalokat arról, érdemes mű-

szaki és természettudományos pályát választani.

Hiszen készül a szegedi egyetem is műszaki képzésekkel. Első körben anyagmérnöki, környezetmérnöki, informatikus mérnöki szak indul. Részben az élelmiszeripari főiskolai kar mérnöki képzéseire, részben az egyetem természettudományos oktatói gárdájára alapozva. Persze emellett még tudományos fokozattal rendelkező műszaki szakemberek, megfelelően felszerelt laborok kellene. Ipari partnerek, akik egy-egy kutatásra áldoznak is, már vannak, és újabbak is feltűntek. Az egyetem műszaki képzésének Szabó Gábor az egyik koordinálója. A Szegedi Tudományegyetem Műszaki és Anyagtudományi Intézetének igazgatójaként azt a virtuális intézetet vezeti, amelynek feladata – főként a meglevő karok kapacitásaira támaszkodva – az egyetemi szintű műszaki képzés megszervezése. Az, hogy a feladattal megbízták, többek között jó ipari kapcsolatainak is köszönhető – véli.

További címei, rangjai tavaly megszaporodtak. Az újdonsült akadémikus (tavaly óta levelező tag) friss Gábor Dénes-díjas is. Az elismeréssel a NOVOFER Alapítvány kiemelkedő műszaki tudományos, kutatási-fejlesztési tevékenységet értékel.

A fizika hatása a társadalom és a kultúra fejlődésére, Szabó Gábor előadásában, január 25-én, kedden 21.55-kor kerül a Duna tévé műsorára.

MOLNÁR B. IMRE

CSONGRÁD MEGYÉBEN MÁR ELKEZDŐDÖTT A FIZIKA ÉVÉNEK PROGRAMSOROZATA

A titkok felfedezésének élménye

Látványos show-elemekkel tarkított bemutatókat szerveznek Csongrád megyében az ENSZ által a fizika évének nyilvánított 2005-ös esztendőben. A fizikai kísérletekkel, versenyekkel, előadásokkal a szervezők a tudományágat kívánják népszerűsíteni.

Az elmúlt tíz-tizenöt évben inkább a humán tudományok felé fordult az emberek, s köztük a fiatalok érdeklődése. Ezen változtatni kellene, hogy az 1970-es, 80-as években nevelkedett, s a társadalmi fejlődéshez munkájával hozzájáruló fizikus tudósgenerációnak legyen megfelelő utánpótlása. A fizika ugyanis napjainkban is jelentős szerepet játszik életünkben, vívmányai megtalálhatók a jóléti társadalmakban, vagy például az egészségügyben – magyarázza Császár Imre fizikatanár, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Csongrád megyei titkára mi készíthette az Európai Fizikai Társaságot arra, hogy javaslatot tegyen a fizika évének meghirdetésére. A kezdeményezést az ENSZ is támogatta, és a világszervezet

A fizika éve látványos kísérletek bemutatásával kezdődött a Móra Ferenc Szakközépiskolában

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

tavaly június 10-i közgyűlése a 2005-ös esztendőt a fizika évének nyilvánította – egyúttal Albert Einstein előtt is tisztelgve, aki éppen száz évvel ezelőtt fogalmazta meg kvantum-, illetve relativitáselméletét.

A fizika népszerűsítésére egész éves programsorozatot szerveznek Ma-

gyarországon is az Eötvös Loránd Fizikai Társulat megyei csoportjai. A Csongrád megyei szervezet a Szegedi Tudományegyetemmel közösen készíti elő a gyakran show-elemekkel színesített, látványos rendezvényeket, amelyekbe alsó- és középfokú oktatási intézményeket, önkormányzatokat,

vállalkozásokat és civil szervezeteket is bevonnak. Az első programot már meg is tartották: a szegedi Móra Ferenc Szakközépiskola edzőtermében fizikai játszóházat rendeztek be hétfőn és kedden. Ezen a két napon több száz, a városból és más megyei településről érkezett diák végezhetett el különböző kísérleteket az intézmény tanulóinak segítségével.

A fizika évének következő megyei programja február 7-én kezdődik. Ezen a napon 17 órakor, a szegedi egyetem tanulmányi és információs központjában tartják annak az előadás-sorozatnak az első részét, amely a fizika évszázadain kalauzolja végig az érdeklődőket. Elsőként az ókor fizikájáról lesz szó. Az előadásokat akadémikusok, professzorok tartják, s mindegyik egy-egy iskola diákjainak látványos bemutatójával zárul. Február 7-én például a Tömörkény gimnázium tanulói végeznek érdekes kísérleteket folyadékokkal.

A fizikát népszerűsítő kísérleteket máshol, nem éppen szokványos helyeken is bemutatnak: Szeged különböző pontjain, tereken, bevásárlóközpontoknál, parkolóban igyekez-

nek a szervezők a diákok bevonásával olyan embereknek is betekintést engedni a fizika csodáiba, akik eddig távol érezték maguktól ezt a tudományt. A tervek szerint a látványos kísérleteknek a környező településeken élők is szemtanúi lehetnek.

A fizika éve a diákoknak számos kihívást tartogat. A kísérleti csapatversenyen tavasszal minden hónapban egy izgalmas feladatot kell megoldani a négy-hatfős csoportoknak. Császár Imre példaként említi a gőzhajóépítést, amelynek végén az elkészített konstrukciókat majd a vízben is kipróbálják a résztvevők. Ezenkívül akadályversenyt terveznek, amelyen a fizikához kapcsolódó feladatokkal kell megbirkóznuk a fiatal indulóknak. A diákok az év folyamán több pályázaton is megmutathatják tehetségüket és kreativitásukat.

Ha a tervezett programokat sikerül érdekes tartalommal megtölteni, akkor talán a rendezvényeken részt vevők valóban rácsodálkozhatnak a körülöttünk lévő világ szépségeire. Mert ahogyan Einstein mondta: legszebb élményünk a titkok felfedezése.

H. SZ.